

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Toezicht en de OKE-wet

Voor-en vroegschoolse
Educatie

Regioconferentie Zwolle

10 maart 2011

C. Doeleman, inspecteur
primair onderwijs

Wat komt aan bod?

Achtergrond van de OKE wet en taak Inspectie van het Onderwijs

Waarderingskader Voor- en Vroegschoolse Educatie

Werkwijze in peuterspeelzalen, kinderdagopvang en groepen
1 en 2 basisschool

Hoofdlijnen OKE-wet

(Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie, 1 augustus 2010)

Wet OKE plus MvT: → 3 wetten

Wet kinderopvang en kwaliteit peuterspeelzalen

Harmonisatie kinderdagverblijven en peuterspeelzalen
Kwaliteitsregels ("basiskwaliteit")

Toezicht door gemeente: GGD; handhaving

Wet op het primair onderwijs (WPO, artikel 166 en 167; LEA)

Verplichte afspraken onderwijsachterstandenbeleid van gemeente met wethouders en schoolbesturen (art. 167) over:

- Bereik, inclusief doelgroep, toeleiding
- **Doorlopende leerlijn van voor- naar vroegschool**
- **Resultaten van VVE**
- Overdracht

Wet op het onderwijstoezicht -> VVE

Toezicht door de IvhO (WOT, art. 15g, lid 1)

1. Basisvoorwaarden voorschoolse educatie

2. Kwaliteit van de uitvoering Proceskwaliteit

Inhoudelijke domeinen:

- Info ouders + ouderbetrokkenheid
- Kwaliteit van de educatie
- Ontwikkeling, zorg en begeleiding kinderen
- Kwaliteitszorg
- Doorgaande lijn voor- vroegschool

Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (OKE)

Beoogt drie doelen:

- Verhogen van basiskwaliteit van kinderdagverblijven peuterspeelzalen
- Harmonisatie van kwaliteit
- Kwaliteit garanderen

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de basiskwaliteit van KDV en PSZ
Aanvullende kwaliteitseisen voor VVE locaties

Werkwijze VVE-toezicht IvhO

Toezicht op twee niveaus:

- Gemeente (o.a. kindplaatsen, afspraken)
- VVE-locaties: voorschool: peuterspeelzaal en kdv
vroegschool de groepen 1-2 basisschool

Werkwijze:

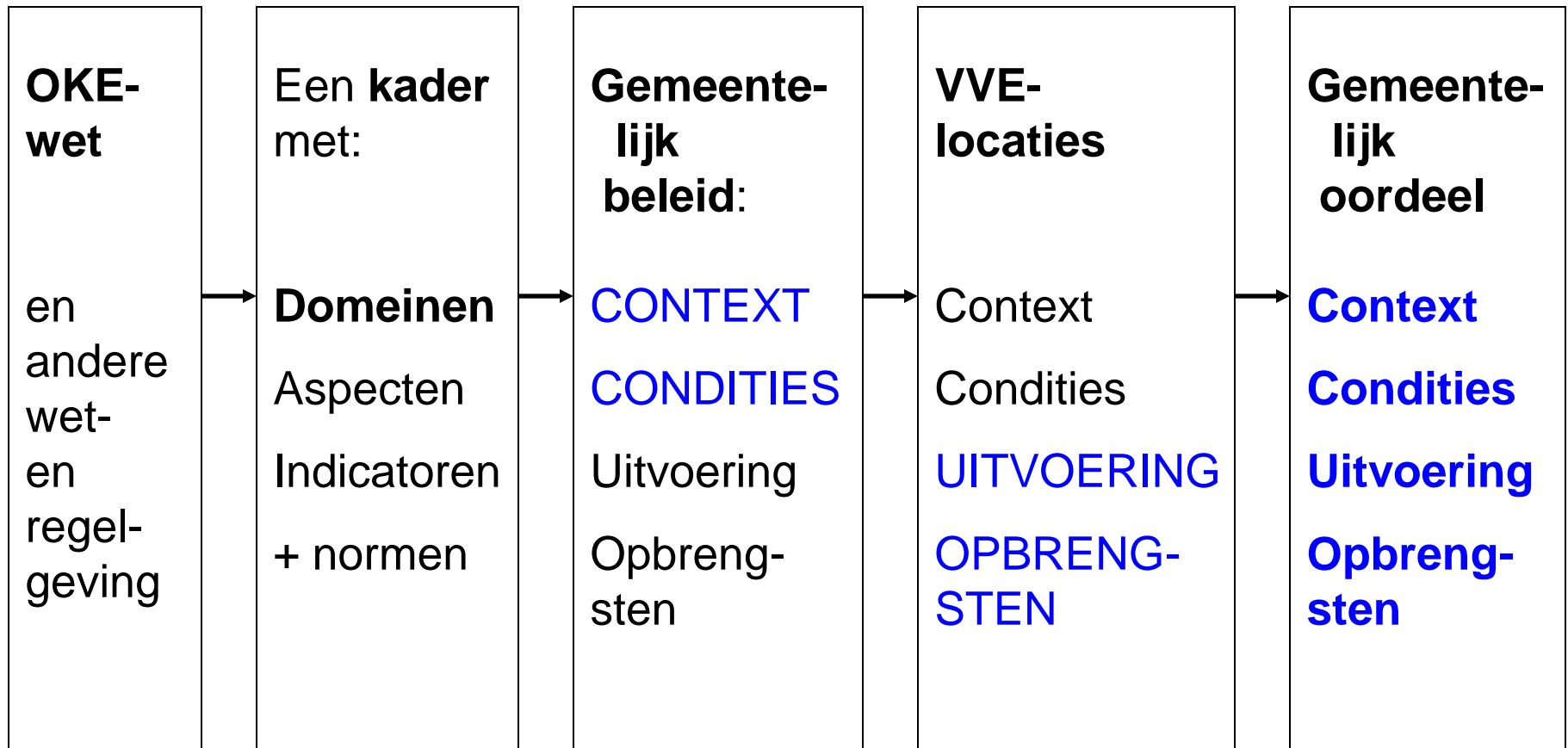
- Kwaliteitsonderzoek (verzoek B&W, OCW) (lid 5)
- Incidenteel onderzoek ("signalen": IvhO) (lid 3)
- Rapport openbaar, lid 2, verbetervoorstellen (art. 15i, lid 1) aan "houder" kinderopvang, bestuur en B&W
- **Bestandsopname (2007–2012)**

Aansluitend: signaalgestuurd toezicht

- Zodra de bestandsopname in een gemeente klaar is

VVE-toetsingskader (IvhO)

Stand van zaken bestandsopname VVE

Afgerond:

- Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht
- Arnhem, Zwolle, Deventer, Schiedam, Zaanstad

In de afrondende fase:

- Groningen, Helmond, Schiedam, Dordrecht, Breda, Tilburg, Zoetermeer, Leiden, Haarlem, Lelystad
- Leeuwarden, Enschede, Almere, Amersfoort, Ede, Den Bosch, Maastricht

Gestart met:

- Assen

Signaalgestuurd VVE-toezicht

- Signalen uit de GGD rapporten (tekortkomingen in de basiskwaliteit)
- Onderzoek van nieuwe VVE-locaties
- Een herbeoordeling
- Specifieke thema's bijvoorbeeld ouderbeleid, opbrengsten, externe zorg
- VVE en (zeer) zwakke basisscholen

Waarderingskader vier domeinen

1. **VVE-Beleidscontext** (beleid en organisatie op gemeentelijk niveau)
vve-coördinatie, systematische evaluatie en verbetering van VVE
2. **VVE-condities** (GGD rapport)
3. **Kwaliteit van de uitvoering Proceskwaliteit**
4. **VVE-Opbrengsten** (het bereik en de resultaten m.n. eind groep 2)

VVE-Toezicht door Inspectie van het Onderwijs WAT

VVE-waarderingskader:

A. Context en Conditie

- beschikbaarheid GGD rapport
- goedgekeurd vve-programma
- voldoende vve-tijd
- kwalificering en certificering van de beroepskrachten

B. Ouders

C. Kwaliteit van de uitvoering

D. Ontwikkeling van zorg en begeleiding

E. Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

F. Doorgaande lijn

G. Opbrengsten

B. Ouders

- Gericht ouderbeleid
- Ouders zijn adequaat geïnformeerd
- Intake
- Participatie in VVE-activiteiten
- Stimuleren om thuis VVE-activiteiten te gaan doen
- Informeren over de ontwikkeling van het hun kind
- Rekening houden met de thuistaal

C. Kwaliteit van de educatie

- Het aangeboden programma
  - goedgekeurd programma
  - doelgerichte planning
  - activiteiten aanbod taalontwikkeling voldoende dekkend

- Pedagogisch klimaat
  - respectvol handelen
  - duidelijke pedagogische gedragsgrenzen
  - stimuleren van sociale vaardigheden en zelfstandigheid
  - inrichting is uitdagend en spel- en taaluitlokkend

- Educatief handelen
  - afstemming tussen leidsters
  - bevorderen van interactie tussen kinderen
  - actieve betrokkenheid
  - ontwikkelen aanpakgedrag
  - responsief taalgedrag
  - afstemming op niveau verschillen

D. Ontwikkeling, begeleiding en zorg

Begeleiding en zorg binnen de groep

- Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen
- Bepalen van de begeleiding voor de hele groep, kleine groep, individuele kind
- Evaluatie van de aangeboden zorg
- Specifieke aandacht voor taalontwikkeling

Inbedding in zorgketen

- Leidsters weten welke kinderen extra zorg nodig hebben
- Stimuleren het gebruik van externe zorg en melden aan
- Blijven de ontwikkeling bijhouden

E. Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

- VVE-coördinatie binnen de voor- en vroegschool
- Evaluatie van de kwaliteit van VVE
- Evaluatie van de resultaten mn doelgroep kleuters
- Formuleren van verbetermaatregelen en planmatige uitvoering
- Borging van de kwaliteit van educatie
- VVE in kwaliteitszorg van de basisschool

F. Doorgaande lijn voor- en vroegschool

- VVE-coördinatie tussen voor- en vroegschool
- Voldoende kinderen stromen door naar bijbehorende vroegschool
- De voorschool zorgt voor een warme overdracht
- Het aanbod is op elkaar afgestemd
- Pedagogisch en educatief handelen is op elkaar afgestemd
- Gaan op vergelijkbare manier met ouders om
- Interne begeleiding en zorg zijn op gelijke wijze georganiseerd

G. Opbrengsten van VVE in de vroegschool

- Er zijn weinig kinderen met een verlengde kleuterperiode
- De resultaten worden gemeten conform de afspraken
- De resultaten zijn van een voldoende niveau

Normering en rapportage

Laagdrempelig

Welke aspecten verlopen goed en wat kan worden verbeterd?

Beoordeling vierpuntsschaal:

- 3 = Voldoende kwaliteit aanwezig, voldoet aan de eisen
- 2 = Verbeteringen zijn wenselijk, voldoet niet aan alle eisen
- 1 = Verbetering is dringend nodig, actieve handhaving
- 4 = Voorbeeld voor anderen!

Rapporten:

- Per locatie
- Gemeente: beleid gemeente + totaalbeeld locaties

Vorbereiding en uitvoering

- Planning in overleg met coördinatoren/leidinggevende/bestuur
- Vooraf schriftelijke aankondiging
- Inzicht in het kwaliteitsaspecten en indicatoren
- Inhoudelijke afstemming over de uit te voeren activiteiten
- Terugkoppeling en evaluatie
- Wensen en mogelijkheden bespreekbaar

Inrichting van het bezoek

Inloop en documentenanalyse

Bijwonen van een VVE activiteit in de psz-groep en/of tutor-activiteit

Bezoeken van de groepen 1 en 2

Gesprek met leidsters en leraren

Gesprek met ouders

Gesprek over zorgactiviteiten met leidinggevende psz en intern begeleider van de school

Gesprek met leidinggevende psz en directie van de school over kwaliteitszorg, doorgaande lijn en opbrengsten

Bekijken van kinddossiers en aanvullende documenten

Terugkoppeling naar leidinggevende en directie

Conceptrapport

Definitief rapport internet

Rapportage aan de gemeente

Doorlopende leerlijnen

VVE:

- Art. 167 WPO: doorlopende leerlijn voor- en vroegschool
- WOT: beoordelen doorlopende leerlijn: coördinatie, doorstroom, overdracht, aanbod, ped/educ handelen, ouders, zorg/begeleiding

Hele basisschool

- VVE in schoolgids
- VVE is onderdeel van het taalbeleid
- VVE zit in het LOVS
- Kwaliteitszorg basisschool gaat óók over VVE

Opbrengstgericht werken

- **Gemeentelijk niveau** (VVE): wat is het gemeentelijke referentieniveau? Wordt het (niet) behaald? [Wat doe 'je' er aan?](#)
- **Bovenschools niveau** (houder/bestuur): welke voor- resp. vroegscholen doen het (niet) goed? [Wat doe 'je' er aan?](#)
- **Leiding voor/vroegschool**: in welke groepen gaat het (niet) goed? [Wat doe 'je' er aan?](#)
- **Leidster / leerkracht**: wat gaat er (niet) goed in je educatie? [Wat doe 'je' er aan?](#)
- **Leidster / leerkracht** (peuter/kleuter): welke kinderen doen het (niet) goed? [Wat doe 'je' er aan?](#)

Gelegenheid tot stellen van vragen